

REPUBLIKA SLOVENIJA
VLADA REPUBLIKE SLOVENIJE

Gregorčičeva 20–25, SI-1001 Ljubljana

T: +386 1 478 1000

F: +386 1 478 1607

E: gp.gs@gov.si

http://www.vlada.si/

Predsednik Državnega zbora

DRŽAVNI ZBOR REPUBLIKE SLOVENIJE

Prejeto:	22-05-2015	
Šifra:	101-08115-1011	
Povezava:		
EPA:	526-VII	EU:
Sign. zn.:		
Kratice:		

EVA: 2015-2611-0037
Številka: 00711-3/2015/6
Datum: 21. 5. 2015

Vlada Republike Slovenije je na 37. redni seji dne 21. 5. 2015 določila besedilo:

- Predloga zakona o podaljšanju prehodnega obdobja na področju prostega gibanja državljanov Republike Hrvaške in njihovih družinskih članov – nujni postopek,

ki vam ga pošiljam v obravnavo in sprejem na podlagi 143. člena Poslovnika državnega zbora (Uradni list RS, št. 92/07 – uradno prečiščeno besedilo, 105/10 in 80/13).

Vlada Republike Slovenije predlaga Državnemu zboru, da predlog zakona obravnava po nujnem postopku, da se preprečijo težko popravljive posledice za delovanje države. S tem se bo preprečila škoda, ki bi jo lahko imelo zaposlovanje državljanov brez delovnih dovoljenj na slovenskem trgu dela po izteku prvega prehodnega obdobja dne 1. 7. 2015. S predlogom zakona se uvaja nadaljnje triletno prehodno obdobje, ki Republiki Sloveniji omogoča, da še naprej uveljavlja omejitve na področju zaposlovanja državljanov Republike Hrvaške v Republiki Sloveniji ter s tem zagotovi nadaljnje prednostno zaposlovanje domačih brezposelnih oseb in posledično normalno delovanje slovenskega trga dela.

Vlada Republike Slovenije je na podlagi 45. člena Poslovnika Vlade Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 43/01, 23/02 – popr., 54/03, 103/03, 114/04, 26/06, 21/07, 32/10, 73/10, 95/11, 64/12 in 10/14) in 235. člena Poslovnika državnega zbora (Uradni list RS, št. 92/07 – uradno prečiščeno besedilo, 105/10 in 80/13) določila, da bodo kot njeni predstavniki pri delu Državnega zbora in njegovih delovnih teles sodelovali:

- dr. Anja Kopač - Mrak, ministrica za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti,
- Peter Pogačar, državni sekretar, Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti,
- Damjana Košir, generalna direktorica Direktorata za trg dela in zaposlovanja, Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti.

Mag. Darko Krašovec
generalni sekretar

Priloga: 1

ZAKON
O PODALJŠANJU PREHODNEGA OBDOBJA NA PODROČJU PROSTEGA GIBANJA
DRŽAVLJANOV REPUBLIKE HRVAŠKE IN NJIHOVIH DRUŽINSKIH ČLANOV

I. UVOD

1. OCENA STANJA IN RAZLOGI ZA SPREJEM PREDLOGA ZAKONA

Vlada Republike Slovenije je dne 30.5.2013 sprejela sklep o uveljavitvi prehodnega obdobja za zaposlovanje in delo državljanov Republike Hrvaške v Republiki Sloveniji po vstopu Republike Hrvaške v Evropsko unijo. V skladu s tem je Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti (v nadaljevanju: MDDSZ) v letu 2013 predlagalo sprejem zakona za uveljavitev 2-letnega prehodnega obdobja za zaposlovanje in delo državljanov Republike Hrvaške v Republiki Sloveniji po vstopu Republike Hrvaške v Evropsko unijo. Na podlagi ocene trenutnega stanja na slovenskem trgu dela ter ob upoštevanju drugih vidikov (stanje na trgu dela na Hrvaškem, zunanje politični vidik) MDDSZ meni, da je potrebno podaljšati prehodno obdobje na področju prostega gibanja državljanov Republike Hrvaške in njihovih družinskih članov za naslednje obdobje treh let, do 30.6. 2018.

Načelo prostega gibanja oseb, ki je določeno v 45. členu Pogodbe o delovanju Evropske unije (v nadaljnjem besedilu: PDEU), je uveljavljeno s sekundarno zakonodajo, in sicer z Uredbo št. 492/2011 Evropskega parlamenta in Sveta o prostem gibanju delavcev v Uniji (UL L št. 141 z dne 27.5.2011, str. 1), Uredbo 1408/71/EGS o uporabi sistemov socialne varnosti za zaposlene osebe, samozaposlene osebe in njihove družinske člane, ki se gibljejo v Skupnosti (UL L 149 z dne 5.7.1971, str. 2) ter Direktivo 2004/38/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 29. aprila 2004 o pravicah državljanov Unije in njihovih družinskih članov do prostega gibanja in prebivanja na ozemlju držav članic (UL L 158 z dne 30.4.2004, str. 77).

Sedemletno prehodno obdobje, ki se lahko uveljavi po vstopu Republike Hrvaške v Evropsko unijo je razdeljeno na 2 leti + 3 leta + 2 leti in velja le za prosto gibanje delavcev in ne tudi za čezmejno izvajanje storitev z napotnimi delavci (določene izjeme na tem področju sta si v pristopnih pogajanjih izborili le Nemčija in Avstrija). Prvi dve leti po pristopu lahko države članice še naprej uveljavljajo nacionalno zakonodajo oziroma ukrepe iz dvostranskih sporazumov, ki urejajo dostop delavcev teh držav na njihove trge dela, ali pa uvedejo večjo svobodo prostega gibanja na dan pristopa, vključno s popolnim dostopom na trg dela. Pred iztekom prvih dveh let oziroma pred začetkom naslednjega triletnega obdobja mora vsaka "stara" država članica, glede na stanje na svojem trgu dela, Evropski komisiji sporočiti, ali bo še naprej uporabljala nacionalno zakonodajo ali bo uveljavila prosto gibanje delavcev. Zadnji dve leti prehodnega obdobja lahko sedanje države članice uporabljajo svojo nacionalno zakonodajo le v primeru resnih motenj, ali grožnje le-teh na trgu dela (to možnost uporabljata Nemčija in Avstrija). Države, ki so v okviru sedemletnega obdobja sprostile svoj trg dela imajo kljub temu možnost, da ponovno uvedejo omejitve (t.i. varnostna klavzula), pod pogojem, da je njihov trg dela resno

ogrožen oziroma da bi to lahko postal. Tak ukrep mora potrditi Komisija, ki tudi določi kakšne vrste omejitve so primerne in koliko časa se lahko izvajajo (npr. Španija je prva država, ki je v primeru Romunije uveljavila tovrsten ukrep).

V skladu s tretjim odstavkom 2. člena Zakona o zaposlovanju in delu tujcev (Uradni list RS, št. 26/11 in 21/13-ZUTD-A) lahko v skladu z mednarodnimi pogodbami, ki zavezujejo Republiko Slovenijo ter urejajo prosto gibanje delavcev in prosto izvajanje storitev med državami članicami Evropske unije (v nadaljnjem besedilu: EU), državami članicami Evropskega gospodarskega prostora in Švicarske konfederacije, vlada predlaga državnemu zboru uvedbo in ukinitve ukrepov, ki jih omogočajo mednarodne pogodbe (prehodno obdobje ali varnostno klavzulo).

Temeljni razlog za pripravo predloga zakona je zaščita slovenskega trga dela pred prostim zaposlovanjem in delom državljanov Republike Hrvaške po vstopu Republike Hrvaške v EU. Ne glede na to, da je stanje na slovenskem trgu dela nekoliko boljše kot je bilo leta 2013, in da napovedi za prihodnje obdobje nakazujejo pozitiven trend gospodarske rasti in zaposlenosti, je še vedno potrebna previdnost. Predvsem, ker se Slovenija, na kar opozarjata tako OECD in Evropska komisija, sooča s strukturno brezposelnostjo, velikim deležem nizko izobraženih brezposelnih in nizko stopnjo zaposlenosti nizko izobraženih. Poleg tega pa se starostna skupina brezposelnih med 30 in 39 letom v Sloveniji povečuje in je dosegla že skoraj 24% konec leta 2014 in marca 2015. To pa je tudi struktura hrvaških državljanov, ki so se zaposlovali v Sloveniji po letu 2013. Potrebna je aktivacija slovenskih brezposelnih oseb, zato menimo, da je potrebno ohraniti institut kontrole trga dela za dostop hrvaških državljanov in njihovih družinskih članov na slovenski trg dela.

Na splošno lahko ugotovimo, da je zaposlovanje tujcev v Republiki Sloveniji v zadnjih dveh letih izrazito upadlo, kar je tudi posledica krize s katero se je soočala Slovenija. Zaposlovanje hrvaških državljanov v Sloveniji se je v zadnjih dveh letih le malenkost zmanjšalo (1.5%), kar je mogoče pripisati tudi uvedbi prehodnega obdobja v letu 2013. Posledica tega pa je po drugi strani povečanje števila napotenih delavcev iz Hrvaške (iz 2.236 v letu 2013 na 4.186 v letu 2014). Na področju prostega pretoka storitev namreč ni omejitev.

Glede na navedeno ocenjujemo, da je mogoče ob uvedbi prostega gibanja državljanov Republike Hrvaške in njihovih družinskih članov predvideti povečanje zaposlovanja hrvaških državljanov, saj gre za državo s primerjalno nižjim življenjskim standardom in za državo, na katero meji Slovenija. Prav tako pa je Hrvaška država, ki se zaradi krize sooča z vse večjim izseljevanjem.

Glede na navedeno ter upoštevajoč geografsko in kulturno bližino, jezikovno sorodnost ter razvito mrežo neformalnih in sorodstvenih povezav, bi imela izenačitev državljanov Republike Hrvaške z domačimi delavci pomemben negativen vpliv na stanje na domačem trgu dela in stopnjo brezposelnosti.

Skladno z navedenim MDDSZ ocenjuje, da je podaljšanje prehodnega obdobja po 1.7.2015 za nadaljnja 3 leta priporočljiv in upravičen ukrep.

2. CILJI, NAČELA IN POGLAVITNE REŠITVE PREDLOGA ZAKONA

2.1 Cilji

Temeljni cilj predloga zakona je podaljšanje prehodnega obdobja za zaposlovanje državljanov Republike Hrvaške v Republiki Sloveniji ter posledično zagotovitev nadaljnjega stabilnega delovanja slovenskega trga dela v prihodnjih treh letih.

2.2 Načela

S predlogom zakona se uveljavlja načelo prednostne obravnave na področju zaposlovanja domačih brezposelnih oseb oziroma oseb, ki so glede pravic do zaposlitve izenačene z državljani Republike Slovenije, pred zaposlovanjem tujcev na podlagi delovnih dovoljenj.

2.3 Poglavitne rešitve

S predlogom zakona se podaljšuje prehodno obdobje, ki Republiki Sloveniji omogoča, da še naprej uveljavlja nacionalno zakonodajo s področja zaposlovanja in dela tujcev. Ne glede na določbo 45. člena in prvega odstavka 56. člena Pogodbe o delovanju Evropske unije ter sekundarne zakonodaje, ki državljanom Evropske unije omogoča in zagotavlja prosto gibanje delavcev in svobodo opravljanja storitev z napoteni delavci, lahko Republika Slovenija na podlagi 18. člena Akta o pristopu Republike Hrvaške k Evropski uniji uveljavi začasne prehodne ukrepe na področju prostega gibanja oseb.

Natančneje to pravico držav članic opredeljuje Priloga V k Aktu o pristopu, ki v 2. točki drugega podpoglavja določa, da lahko Republika Slovenija, ne glede na člene 1 do 6 Uredbe (EU) št. 492/2011 Evropskega parlamenta in Sveta o prostem gibanju delavcev v Uniji z dne 5. aprila 2011 in do konca dveletnega obdobja od dne pristopa Republike Hrvaške k Evropski uniji, uporablja nacionalne ukrepe in ukrepe iz dvostranskih sporazumov, ki urejajo dostop hrvaških državljanov na slovenski trg dela.

Predlog zakona v skladu s tretjim odstavkom 2. člena Zakona o zaposlovanju in delu tujcev (Uradni list RS, št. 26/11 in 21/13-ZUTD-A) podaljšuje prehodno obdobje za nadaljnja tri leta, do 30.6. 2018.

3. OCENA FINANČNIH POSLEDIC PREDLOGA ZAKONA ZA DRŽAVNI PRORAČUN IN DRUGA JAVNA FINANČNA SREDSTVA

Predlog zakona nima finančnih posledic za državni proračun in druga javna finančna sredstva.

4. NAVEDBA, DA SO SREDSTVA ZA IZVAJANJE ZAKONA V DRŽAVNEM PRORAČUNU ZAGOTOVLJENA, ČE PREDLOG ZAKONA PREDVIDEVA PORABO PRORAČUNSKIH SREDSTEV V OBDOBJU, ZA KATERO JE BIL DRŽAVNI PRORAČUN ŽE SPREJET

Za izvajanje zakona dodatnih proračunskih sredstev ni potrebno zagotoviti.

5. PRIKAZ UREDITVE V DRUGIH PRAVNIH SISTEMIH IN PRILAGOJENOSTI PREDLAGANE UREDITVE PRAVU EVROPSKE UNIJE

Predlog zakona ni predmet usklajevanja s pravnim redom EU.

Uradno odločitev o uvedbi prehodnega obdobja za nadaljnja tri leta po dostopnih podatkih ni sprejela še nobena država članica EU.

6. PRESOJA POSLEDIC, KI JIH BO IMEL SPREJEM ZAKONA

6.1 Presoja administrativnih posledic

a) v postopkih oziroma poslovanju javne uprave ali pravosodnih organov:

V postopkih oziroma poslovanju javne uprave ali pravosodnih organov sprejem zakona ne bo uvedel novih postopkov ali administrativnih bremen.

b) pri obveznostih strank do javne uprave ali pravosodnih organov:

Sprejem zakona ne prinaša dodatnih stroškov za stranke, zmanjšuje pa administrativno breme za stranke v postopkih pridobitve delovnega dovoljenja.

6.2 Presoja posledic za okolje, vključno s prostorskimi in varstvenimi vidiki, in sicer za:

Sprejem zakona ne vpliva na okolje, ki vključuje prostorske in varstvene vidike.

6.3 Presoja posledic za gospodarstvo, in sicer za:

V skladu z 10. točko Priloge V Akta o pristopu ima Republika Hrvaška možnost, da proti državam članicam, ki v času prehodnega obdobja uveljavljajo nacionalne ukrepe ali ukrepe iz dvostranskih sporazumov uvede recipročne ukrepe. To bi lahko imelo določene negativne učinke na gospodarsko sodelovanje, vendar se ocenjuje, da bi bili negativni učinki za Republiko Slovenijo manjši kot v primeru sprostitev slovenskega trga dela, predvsem zaradi velikega števila domačih brezposelnih oseb.

6.4 Presoja posledic za socialno področje, in sicer za:

Sprejem zakona ne vpliva na socialno področje.

6.5 Presoja posledic za dokumente razvojnega načrtovanja, in sicer za:

Sprejem zakona ne vpliva na dokumente razvojnega načrtovanja.

6.6 Presoja posledic za druga področja

/

6.7 Izvajanje sprejetega predpisa:

/

6.8 Druge pomembne okoliščine v zvezi z vprašanji, ki jih ureja predlog zakona

/

7. Prikaz sodelovanja javnosti pri pripravi predloga zakona:

Javnost pri oblikovanju gradiva ni sodelovala.

Gradivo ni bilo predhodno objavljeno na podlagi 9. točke prvega odstavka 6. člena Zakona o dostopu do informacij javnega značaja (Ur. l. RS, št. 51/06 – UPB, 117/06 – ZDavP-2, 23/14, 50/14 in 19/15 – odl. US)

II. BESEDILO ČLENOV

ZAKON O PODALJŠANJU PREHODNEGA OBDOBJA NA PODROČJU PROSTEGA GIBANJA DRŽAVLJANOV REPUBLIKE HRVAŠKE IN NJIHOVIH DRUŽINSKIH ČLANOV

1. člen (vsebina zakona)

(1) Ta zakon določa podaljšanje prehodnega obdobja na področju prostega gibanja državljanov oziroma državljanov Republike Hrvaške (v nadaljnjem besedilu: državljani Republike Hrvaške) in njihovih družinskih članov v skladu z 2. členom Zakona o ratifikaciji Pogodbe med Kraljevino Belgijo, Republiko Bolgarijo, Češko republiko, Kraljevino Dansko, Zvezno republiko Nemčijo, Republiko Estonijo, Irsko, Helensko republiko, Kraljevino Španijo, Francosko republiko, Italijansko republiko, Republiko Ciper, Republiko Latvijo, Republiko Litvo, Velikim vojvodstvom Luksemburg, Republiko Madžarsko, Republiko Malto, Kraljevino Nizozemsko, Republiko Avstrijo, Republiko Poljsko, Portugalsko republiko, Romunijo, Republiko Slovenijo, Slovaško republiko, Republiko Finsko, Kraljevino Švedsko, Združenim kraljestvom Velika Britanija in Severna Irska (državami članicami Evropske unije) ter Republiko Hrvaško o pristopu Republike Hrvaške k Evropski uniji s Sklepno listino (Uradni list RS – Mednarodne pogodbe, št. 7/13) ter pogoje za njihovo zaposlovanje in delo v Republiki Sloveniji.

2. člen (zaposlovanje in delo)

(1) Državljan Republike Hrvaške se lahko v prvih dveh letih zakonitega prebivanja v Republiki Sloveniji zaposlijo na podlagi veljavnega dovoljenja za zaposlitev.

(2) Na podlagi dovoljenja za zaposlitev je državljan Republike Hrvaške lahko zaposlen le pri tistem delodajalcu, ki je zanj pridobil dovoljenje za zaposlitev in opravlja le tisto delo, za katero mu je bilo izdano dovoljenje za zaposlitev.

(3) Ne glede na določbo prvega odstavka tega člena se lahko v prvih dveh letih zakonitega prebivanja v Republiki Sloveniji brez dovoljenja za zaposlitev zaposlujejo državljani Republike Hrvaške, ki:

- sodijo med kategorije tujcev, ki so izvzeti iz uporabe zakona, ki ureja zaposlovanje, samozaposlovanje in delo tujcev v Republiki Sloveniji;
- so slovenskega rodu do drugega kolena v ravni vrsti;
- imajo dovoljenje za stalno prebivanje;
- v Republiki Sloveniji prebivajo na podlagi združitve družine z državljanom Švicarske konfederacije ali države članice Evropskega gospodarskega prostora, razen Republike Hrvaške;
- so v obdobju zadnjih dveh let v Republiki Sloveniji pridobili najmanj visokošolsko izobrazbo ali zaključili program raziskovalnega dela;
- so v ustreznem registru vpisani kot zastopniki.

(4) Po dveh letih neprekinjenega zakonitega prebivanja v Republiki Sloveniji imajo državljani Republike Hrvaške pravico do prostega dostopa na slovenski trg dela in se zaposlujejo pod enakimi pogoji kot slovenski državljani.

(5) Državljan Republike Hrvaške lahko v Republiki Sloveniji opravljajo delo na podlagi pogodb civilnega prava pod enakimi pogoji kot državljani Republike Slovenije.

(6) Tujci, ki v Republiki Sloveniji prebivajo na podlagi združitve družine z državljanom Republike Hrvaške in niso državljani Švicarske konfederacije ali države članice Evropskega gospodarskega prostora se v Republiki Sloveniji lahko zaposlijo in delajo pod enakimi pogoji kot državljani Republike Hrvaške.

3. člen (pristojni organ)

(1) Zavod Republike Slovenije za zaposlovanje (v nadaljnjem besedilu: zavod) je pristojen za izvajanje postopkov v zvezi z izdajo, podaljšanjem in razveljavitvijo dovoljenj za zaposlitev, obvestil iz tretjega odstavka 4. člena tega zakona ter potrdil o pravočasno vloženi vlogi za podaljšanje dovoljenj za zaposlitev v skladu z zakonom, ki ureja splošni upravni postopek.

(2) O pritožbah zoper odločbe in sklepe, ki jih na prvi stopnji izda zavod, odloča ministrstvo, pristojno za delo.

4. člen (izdaja in podaljšanje dovoljenja za zaposlitev)

(1) Dovoljenje za zaposlitev se izda ali podaljša na vlogo delodajalca za čas, opredeljen v vlogi, ki pa ne more biti daljši od enega leta. V primeru zaposlovanja za namen opravljanja sezonskega dela v kmetijstvu ali gozdarstvu pa se dovoljenje za zaposlitev izda na vlogo delodajalca za čas opredeljen v vlogi, ki pa ne sme biti daljši od šestih mesecev v koledarskem letu.

(2) Dovoljenje za zaposlitev se izda pod pogojem, da:

1. v evidenci brezposelnih oseb zavoda ni ustreznih brezposelnih oseb;
2. je delodajalec ustrezno registriran ali vpisan v poslovnem registru za opravljanje dejavnosti v okviru katere se izvaja delo, ki ga bo opravljal državljan Republike Hrvaške, ali da je kot nosilec kmetijskega gospodarstva ali član kmetije vpisan v register kmetijskih gospodarstev;
3. državljan Republike Hrvaške izpolnjuje pogoje, ki jih zahteva delodajalec in
4. je vlogi za izdajo dovoljenja za zaposlitev priložena pogodba o zaposlitvi za predmetno obdobje, ki jo je podpisal delodajalec.

(3) Delodajalec lahko pred vložitvijo vloge za izdajo dovoljenja za zaposlitev na podlagi sporočila o prostem delovnem mestu pridobi obvestilo zavoda o tem ali so v evidenci brezposelnih oseb ustrezne brezposelne osebe. V primeru, da v evidenci brezposelnih oseb ni ustreznih brezposelnih oseb, se obvestilo zavoda šteje kot dokazilo o izpolnjenem pogoju iz prve točke prvega odstavka tega člena, če je bila vloga za izdajo dovoljenja za zaposlitev vložena v tridesetih dneh od izdaje obvestila.

(4) Dovoljenje za zaposlitev se lahko za namen nadaljnje zaposlitve istega državljan Republike Hrvaške na istem delovnem mestu pri istem delodajalcu podaljša pod pogojem, da je vlogi

priložena pogodba o zaposlitvi za predmetno obdobje, ki jo je podpisal delodajalec in je državljan Republike Hrvaške neprekinjeno prijavljen v obvezno pokojninsko in invalidsko zavarovanje, obvezno zdravstveno zavarovanje, zavarovanje za starševsko varstvo in zavarovanje za primer brezposelnosti (v nadaljnjem besedilu: obvezna socialna zavarovanja) od dneva nastopa dela.

(5) Dovoljenje za zaposlitev za namen opravljanja sezonskega dela se lahko za nadaljnje opravljanje istega sezonskega dela istega tujca pri istem delodajalcu podaljša za čas do enega meseca na podlagi mnenja zbornice, pristojne za kmetijstvo in gozdarstvo, da je prišlo do izrednih pridelovalnih pogojev (npr. podaljšanje vegetacije) ter pod pogojem, da je državljan Republike Hrvaške neprekinjeno prijavljen v obvezna socialna zavarovanja od dneva nastopa dela in je vlogi priložena pogodba o zaposlitvi za predmetno obdobje, ki jo je podpisal delodajalec.

(6) Vlogo za podaljšanje dovoljenja za zaposlitev lahko delodajalec vloži najprej 60 dni pred iztekom veljavnosti in najpozneje pred iztekom veljavnosti predhodnega dovoljenja za zaposlitev. V primeru pravočasno vložene vloge za podaljšanje dovoljenja za zaposlitev, zavod o tem izda potrdilo, na podlagi katerega je lahko državljan Republike Hrvaške zaposlen tudi v času odločanja o podaljšanju dovoljenja za zaposlitev, v kolikor v času veljavnosti dovoljenja za zaposlitev odločitev o podaljšanju ni sprejeta.

5. člen

(nastop dela in prijava v obvezna socialna zavarovanja)

(1) Prijava v obvezna socialna zavarovanja državljanov Republike Hrvaške v Republiki Sloveniji se opravi v skladu s predpisi, ki urejajo prijavo in odjavo iz obveznih socialnih zavarovanj.

(2) Državljan Republike Hrvaške mora nastopiti delo najpozneje deseti dan od vročitve dovoljenja za zaposlitev delodajalcu.

6. člen

(prenehanje veljavnosti in razveljavitev dovoljenja za zaposlitev)

(1) Dovoljenje za zaposlitev preneha veljati:

1. s potekom časa, za katerega je bilo izdano;
2. s pridobitvijo pravice do prostega dostopa na slovenski trg dela;
3. v primeru smrti državljana Republike Hrvaške, za katerega je bilo izdano dovoljenje za zaposlitev;
4. če je razveljavljeno.

(2) Dovoljenje za zaposlitev se razveljavi:

1. če državljan Republike Hrvaške ne nastopi dela v roku iz drugega odstavka prejšnjega člena ter v času odločanja o razveljavitvi ni prijavljen v obvezna socialna zavarovanja;
2. če je bila državljanu Republike Hrvaške ali njegovemu delodajalcu izrečena pravnomočna globa po 10. členu tega zakona;
3. če je v zvezi z delom državljana Republike Hrvaške, za katerega je bilo izdano dovoljenje za zaposlitev, delodajalcu pravnomočno izrečena globa po prvi ali drugi alineji prvega odstavka 23. člena Zakona o preprečevanju dela in zaposlovanja na črno (Uradni list RS, št. 32/14).

(3) Če državljan Republike Hrvaške iz drugega odstavka prejšnjega člena zaradi objektivnih razlogov (na primer zaradi lastne bolezni, smrti ožjega družinskega člana, in podobno), zaradi katerih ni prišel v Republiko Slovenijo, v petnajstih dneh od vročitve dovoljenja za zaposlitev, ne nastopi dela, je treba v tem roku zavod o tem pisno obvestiti in priložiti dokazila o razlogih za zamudo in njihovem trajanju. Zavod na podlagi obrazložitve in dokazil ne razveljavi dovoljenja za zaposlitev, dokler trajajo navedeni objektivni razlogi.

(4) Zavod dovoljenja za zaposlitev razveljavi v treh delovnih dneh od seznanitve z razlogi iz prvega ali drugega odstavka tega člena.

7. člen (nadzorni organ)

Za nadzor nad izvajanjem tega zakona je pristojen Inšpektorat Republike Slovenije za delo.

8. člen (takse)

(1) Za vloge in dejanja opravljena po tem zakonu se plačuje taksa po zakonu, ki ureja upravne takse.

(2) Takso je dolžan plačati vlagatelj.

9. člen (evidence)

(1) Za namen odločanja o izdaji, podaljšanju ali razveljavitvi dovoljenj za zaposlitev, spremljanja stanja na trgu dela, za znanstvenoraziskovalne in statistične namene ter za potrebe izvajanja nadzora, zavod upravlja evidenco o državljanih Republike Hrvaške, ki so zaposleni v Republici Sloveniji na podlagi dovoljenj za zaposlitev ter o delodajalcih, pri katerih so državljani Republike Hrvaške zaposleni na podlagi dovoljenja za zaposlitev.

(2) Evidenca o državljanih Republike Hrvaške vsebuje naslednje podatke:

1. osebno ime in priimek ob rojstvu;
2. spol;
3. dan, mesec in leto rojstva;
4. EMŠO, če je državljanu Republike Hrvaške določena;
5. kraj in država rojstva;
6. državljanstvo;
7. zadnje stalno ali začasno prebivališče v tujini ali v Republici Sloveniji (država, kraj, ulica in hišna številka);
8. sedanje stalno ali začasno prebivališče v Republici Sloveniji (kraj, ulica in hišna številka);
9. vrsta in številka potne listine, datum in kraj izdaje ter njena veljavnost;
10. vrsto in področje izobraževanja;
11. poklic po standardni klasifikaciji poklicev;
12. posebna znanja in
13. delovne izkušnje.

(3) Evidenca o delodajalcih vsebuje naslednje podatke:

1. firma ali ime;
2. sedež ali naslov delodajalca;
3. matična številka;
4. davčna številka;
5. dovoljenje za zaposlitev, datum izdaje in njegova veljavnost.

(4) Zavod podatke, ki jih potrebuje za izvajanje svojih pristojnosti v skladu s tem zakonom, brezplačno pridobiva iz evidenc naslednjih upravljavcev, in sicer:

1. Agencije Republike Slovenije za javnopravne evidence in storitve o registraciji ali vpisu ali izbrisu delodajalcev ter o njihovih glavni in stranskih dejavnosti;
2. ministrstva, pristojnega za kmetijstvo in gozdarstvo, o nosilcih kmetijskih gospodarstev in članih kmetije, vpisanih v register kmetijskih gospodarstev;
3. Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije o državljanih Republike Hrvaške, vključenih v obvezno zdravstveno zavarovanje iz naslova zaposlitve na podlagi dovoljenja za zaposlitev;
4. Inšpektorata Republike Slovenije za delo (v nadaljnjem besedilu: IRSD) o pravnomočnih sklepih ali odločbah o prekrških, izdanih delodajalcem, njihovim odgovornim osebam ali državljanom Republike Hrvaške, ki, v skladu z določbami tega zakona, vplivajo na odločitve zavoda v postopkih, ki jih vodi po tem zakonu;
5. Finančne uprave Republike Slovenije (v nadaljnjem besedilu: finančna uprava) o pravnomočnih sklepih ali odločbah o prekrških, izdanih delodajalcem, njihovim odgovornim osebam ali državljanom Republike Hrvaške, ki, v skladu z določbami tega zakona, vplivajo na odločitve zavoda v postopkih, ki jih vodi po tem zakonu.

(5) Zavod lahko podatke iz 4. točke prejšnjega odstavka pridobi iz evidenc IRSD z neposrednim vpogledom, podatke iz 5. točke prejšnjega odstavka pa iz evidenc finančne uprave na podlagi vsakokratnega zahtevka.

(6) Podatki iz evidenc iz tega člena se hranijo dve leti po poteku veljavnosti dovoljenja za zaposlitev in se nato arhivirajo.

10. člen **(kazenske določbe)**

(1) Z globo od 3.000 do 30.000 eurov se kaznuje za prekršek delodajalec, ki državljanu Republike Hrvaške omogoči opravljanje dela, za katerega ni bilo izdano dovoljenje za zaposlitev (prvi oziroma drugi odstavek 2. člena).

(2) Z globo od 500 do 5.000 eurov se kaznuje odgovorna oseba delodajalca, ki stori prekršek iz prejšnjega odstavka.

(3) Z globo od 500 do 5.000 eurov se kaznuje državljan Republike Hrvaške, ki opravlja delo, za katerega ni bilo izdano dovoljenje za zaposlitev (prvi oziroma drugi odstavek 2. člena).

(4) Za prekrške iz tega zakona se sme v hitrem postopku izreči globa tudi v znesku, ki je višji od najnižje predpisane globe, določene s tem zakonom.

KONČNA DOLOČBA

11. člen (veljavnost zakona)

Ta zakon začne veljati 1. julija 2015 in preneha veljati 30. junija 2018.

III. OBRAZLOŽITVE

K 1. členu

Člen opredeljuje materijo, ki jo ureja ta zakon, in sicer določa podaljšanje prehodnega obdobja na področju prostega gibanja državljanov Republike Hrvaške in njihovih družinskih članov ter določa pogoje za njihovo zaposlovanje in delo v Republiki Sloveniji.

K 2. členu

Člen določa, da se lahko državljani Republike Hrvaške v prvih dveh letih zakonitega prebivanja v Republiki Sloveniji zaposlujejo le na podlagi veljavnega dovoljenja za zaposlitev, da so lahko zaposleni le pri tistem delodajalcu, ki je za njih pridobil dovoljenje za zaposlitev ter da lahko opravljajo le tisto delo, za katerega jim je bilo izdano dovoljenje za zaposlitev. Člen taksativno našteva tudi kategorije državljanov Republike Hrvaške, ki se ne glede na navedeno lahko zaposlujejo brez delovnega dovoljenja. Člen nadalje določa, da lahko državljani Republike Hrvaške v času prehodnega obdobja opravljajo delo na podlagi pogodb civilnega prava pod enakimi pogoji kot državljani Republike Slovenije, po dveh letih zakonitega prebivanja pa se lahko tudi zaposlujejo pod enakimi pogoji kot državljani Republike Slovenije.

Člen v petem odstavku določa, da se družinski člani državljanov Republike Hrvaške, ki v Republiki Sloveniji prebivajo na podlagi združitve družine z njim ter niso državljani katere izmed držav (Švicarska konfederacija, Evropski gospodarski prostor), katere državljani na podlagi zakona, ki ureja zaposlovanje in delo tujcev, uživajo pravico do prostega dostopa na slovenski trg dela, lahko zaposlujejo in delajo pod enakimi pogoji kot državljani Republike Hrvaške.

K 3. členu

Člen določa, da je Zavod Republike Slovenije za zaposlovanje pristojen za izvajanje postopkov v zvezi z izdajo, podaljšanjem in razveljavitvijo dovoljenj za zaposlitev, obvestil glede tega ali obstajajo v evidenci brezposelnih oseb ustrezne brezposelne osebe ter potrdil o pravočasno vloženi vlogi za podaljšanje, medtem, ko je za odločanje o pritožbah zoper odločbe in sklepe, ki jih na prvi stopnji izda Zavod RS za zaposlovanje, pristojno ministrstvo, pristojno za delo.

K 4. členu

Člen določa, da se lahko dovoljenje za zaposlitev izda na vlogo delodajalca, in sicer za čas opredeljen v vlogi, ki pa ne sme presegati eno leto, oziroma v primeru zaposlitve za namen opravljanja sezonskega dela šest mesecev v koledarskem letu.

Kot pogoje za izdajo dovoljenja za zaposlitev zakon določa kontrolo trga dela, ki se lahko opravi v okviru postopka izdaje dovoljenja ali kot predhodni postopek, ustrezno registracijo delodajalca, izpolnjevanje pogojev, ki jih zahteva delodajalec, s strani državljanov Republike Hrvaške ter priloženo pogodbo o zaposlitvi, podpisano s strani delodajalca.

Člen nadalje določa tudi, da se dovoljenje za zaposlitev lahko podaljša za čas opredeljen v vlogi, vendar najdalj eno leto oziroma v primeru zaposlitve za namen opravljanja sezonskega dela za največ en mesec. Dovoljenje se lahko podaljša pod pogojem, da je vlogi za podaljšanje priložena pogodba o zaposlitvi za predmetno obdobje, da je državljan Republike Hrvaške neprekinjeno prijavljen v obvezna socialna zavarovanja od dneva nastopa dela, v primeru ko pa gre za zaposlitev za namene opravljanja sezonskega dela pa je vlogi za podaljšanje dovoljenja potrebno priložiti tudi mnenje zbornice, pristojne za kmetijsko in gozdarstvo, da je prišlo do izrednih pridelovalnih pogojev. Vlogo za podaljšanje je mogoče vložiti najprej 30 dni in najpozneje pred iztekom veljavnosti predhodnega dovoljenja za zaposlitev. V primeru

pravočasno vložene vloge za podaljšanje Zavod RS za zaposlovanje o tem izda potrdilo, na podlagi katerega je lahko državljan Republike Hrvaške zaposlen tudi v času odločanja o podaljšanju dovoljenja za zaposlitev.

K 5. členu

V skladu s predpisi, ki urejajo obvezna socialna zavarovanja, je vključitev v obvezna socialna zavarovanja obvezna za vse osebe, ki se v Republiki Sloveniji zaposlijo. Člen določa tudi obveznost nastopa dela tujca in sicer mora tujec nastopiti delo v določenem roku od vročitve dovoljenja za zaposlitev delodajalcu.

K 6. členu

Člen določa okoliščine v katerih dovoljenje za zaposlitev preneha veljati (s potekom časa, za katerega je bilo izdano, s pridobitvijo pravice do prostega dostopa na slovenski trg dela, v primeru smrti tujca, če je razveljavljeno) ter situacije v katerih Zavod RS za zaposlovanje dovoljenje za zaposlitev razveljavi (kršitev določb tega zakona v zvezi z nastopom dela in opravljanjem zgolj tistega dela, za katerega je bilo izdano dovoljenje za zaposlitev, kršitev nekaterih določb zakona, ki ureja preprečevanje dela in zaposlovanja na črno).

K 7. členu

Za nadzor nad izvajanjem tega zakona člen kot pristojni organ določa Inšpektorat RS za delo.

K 8. členu

Člen določa, da se takse za vloge in dejanja opravljena po tem zakonu plačuje taksa v skladu z zakonom, ki ureja upravne takse ter da je takso dolžan plačati vlagatelj.

K 9. členu

Člen opredeljuje, da Zavod RS za zaposlovanje za namene odločanja o izdaji, podaljšanju ali razveljavitvi dovoljenj za zaposlitev, spremljanja stanja na trgu dela in za znanstvenoraziskovalne in statistične namene ter za potrebe izvajanja nadzora s strani Inšpektorata RS za delo, upravlja evidenco državljanov Republike Hrvaške, ki so zaposleni na podlagi dovoljenja za zaposlitev ter evidenco delodajalcev, pri katerih so na podlagi dovoljenj za zaposlitev zaposleni državljani Republike Hrvaške. Člen določa tudi podatke, ki bodo vsebovani v evidencah.

K 10. členu

V členu so opredeljene višine glob za kršitev prvega oziroma drugega odstavka 2. člena, torej za opravljanje dela državljana Republike Hrvaške, za katerega ni bilo izdano dovoljenje za zaposlitev. Člen predvideva globo tako za državljana Republike Hrvaške kot tudi za delodajalca, ki mu to omogoči in za odgovorno osebo delodajalca.

K 11. členu

Člen določa, da zakon začne veljati 1. 7. 2015 ter preneha veljati 30. 6. 2018.